

توفیقی با تجربه بیش از يك دهه کارگردانی در تلویزیون، در افرا برای دهمین بار روی صندلی کارگردانی يك سریال نشسته است. او چندین سال است که در اجرای فیلمنامه‌ها به يك امضای شخصی رسیده و با تصاویر خوش رنگ و لعاب به یاد آورده می‌شود

نگاهی به مجموعه تلویزیونی «افرا» که قصه‌هایی از دل جنگل را روایت می‌کند

داستان محیط‌بان عاشق

مجموعه تلویزیونی «افرا» که بهانه پرونده این شماره از «قاب کوچک» است، از ۵ شهریورماه روی آنتن شبکه يك سیما رفته و پخش آن تا پایان ماه صفر ادامه خواهد داشت. بهرنگ توفیقی کارگردانی این سریال ۴۰ قسمتی را بر عهده دارد که در گروه فیلم و سریال شبکه يك سیما، به تهیه‌کنندگی مشترک محمد کامبیز دارابی و مجید مولایی ساخته شده است. افرا ملودرامی خانوادگی است که اغلب بخش‌های آن در شمال کشور می‌گذرد و مایه‌های پررنگ محیط‌زیستی دارد. در این پرونده که با مروری بر سریال افرا آغاز می‌شود در تلاش هستیم تا موضوع محیط‌زیست و آثاری که تا به حال در این حوزه از تلویزیون پخش شده را بررسی کنیم. البته در کنارش سراغ چند چهره شاخص این حوزه نیز رفته ایم.

مصطفی قاسمیان
روزنامه‌نگار

نگاهی به قصه

سریال افرا قصه يك محیط‌بان به نام مسعود است که با وجود برخورداری از خانواده مرفه، به علت عشق و علاقه‌ای که به طبیعت دارد، محیط‌بان شده است. این شخصیت با بازی روزبه حصاری که دغدغه محیط‌زیست دارد، آن قدر به کارش تعهد دارد که باعث شده در زندگی مشترک خود با همسرش با بازی مینا وحید دچار مشکل شود. در کنار این زوج، خواهر جوان‌تر مسعود قرار دارد که در دانشگاه، با پسری از طبقه پایین‌تر اجتماعی آشنا شده اما پدر مسعود مخالف ازدواج آنهاست. سریال افرا خرده‌داستان‌های دیگری نیز دارد اما در قسمت‌های نخست این سریال، قصه با محوریت مسعود و خواهرش پیش می‌رود. داستان عشق پیمان و مائده گرچه نسبت به ماجرای محیط‌بان قصه، کمی فرعی‌تر است، اما تکراری به نظر می‌رسد به طوری که ممکن است بسیاری از بینندگان در همین گام‌های نخست سریال، سرنوشت این دو جوان عاشق پیشه را که با مخالفت خانواده‌ها به علت اختلاف طبقاتی مواجهند، حدس بزنند.

اجرای تمیز توفیقی

مجموعه افرا از همین قسمت‌های اول خوش ساخت نشان داده و توجه مخاطبان را به خود جلب کرده است. بهرنگ توفیقی که چند اثر اخیرش جزو آثار پربیننده رسانه ملی و در يك مورد شبکه نمایش خانگی بوده، يك بار دیگر با افرا آمده تا محصولی پرمخاطب را روانه آنتن کند. توفیقی با تجربه بیش از يك دهه کارگردانی در تلویزیون،

يك محیط‌بان عاشق

در افرا برای دهمین بار روی صندلی کارگردانی يك سریال نشسته است. او چندین سال است که در اجرای فیلمنامه‌ها به يك امضای شخصی رسیده و با تصاویر خوش رنگ و لعاب به یاد آورده می‌شود. نکته جالب آن که توفیقی هیچ‌گاه فیلمنامه آثارش را ننوشته اما همواره ملودرام‌های پرکشش و جذابی را که از نظر قصه، محبوب مخاطبان بوده، کارگردانی کرده است.

يك سریال پرچهره

ترکیب بازیگران مجموعه تلویزیونی افرا، پراز چهره‌های شناخته شده است و به نوعی در میان سریال‌های تلویزیون از این جهت قابل توجه است. روزبه حصاری، مینا وحید، پیام دهکردی، مینا وحید، پژمان بازغی، فریبا متخصص، اسماعیل محرابی و علیرضا آرا از بازیگران این سریال هستند و در کنار آنها بازیگران جوانی چون محمد صادقی و سارا باقری ایفای نقش می‌کنند. بعلاوه نقش سیروس در حالی به اسماعیل محرابی رسیده که در ابتدا قرار بود توسط مهدی هاشمی ایفا شود اما در نهایت این اتفاق نیفتاد و محرابی که پس از مدتی دوری از سریال‌های تلویزیون، با «پاور» به قاب جادویی بازگشته بود، به افرا پیوست. شماری از بازیگران شناخته شده سریال مانند پژمان بازغی، نسرين بابایی و مینا وحید شمالی اند یا اصالت شمالی دارند، گرچه شخصیت مینا وحید طوری طراحی شده که برخلاف اغلب شخصیت‌های دیگر، لهجه شمالی ندارد. بهرنگ توفیقی کارگردان «افرا»، بعد از «زیر پای مادر»، «پدر» و «آقازاده» برای چهارمین بار نقش یکی از پدرهای سریال خود را به مهدی سلطانی سپرده است؛ نقشی که این بار نیز خاکستری است و یکسره مثبت نیست.

گفته شد مسعود، با بازی روزبه حصاری يك محیط‌بان دغدغه‌مند است.

او در قسمت‌هایی از افرا که پخش شده، دغدغه و علاقه خود را نسبت به محیط‌زیست نشان داده و با شکار غیرمجاز حیوانات، خصوصاً گونه‌های در حال انقراض مبارزه می‌کند.

با این حال مشکلاتی از قبیل نبود امکانات و کمبود نیرو، باعث شده تا او لب به اعتراض بگشاید و در چند مرحله، از مشکلات محیط‌بانان بگوید. احتمالاً در قسمت‌های بعدی افرا نیز از این دست انتقادات را از زبان مسعود خواهیم شنید. دغدغه‌های محیط‌زیستی را پیشتر از کاراکترهای سریال‌هایی چون «خانواده دکتر ماهان» و «پایتخت» به خاطر داریم. چالش مهم افرا در این زمینه، پرداخت بدون شعار به محیط‌زیست، مشکلات محیط‌بانان، رواج شکار غیرمجاز و مسائلی از این دست است. اگرچه سازندگان سریال در نقطه شروع عملکرد مناسبی داشته‌اند و بازی قابل قبول روزبه حصاری نیز موجب شده تا این سریال در قسمت‌های نخست، در دام شعار نیفتد.

روز، خارجی، بیرون تهران

خروج تیم سازندگان سریال از شهر تهران و قاب‌های تماشایی که با استفاده از لوکیشن‌های طبیعی استان گیلان گرفته‌اند، ازجمله نکات قابل توجه و ویژگی‌های مثبت افراست که آن را از سریال‌های آپارتمانی و عموماً تولید شده در پایتخت، متمایز ساخته است.

خروج از فضای تهران و همچنین لوکیشن‌های داخلی، ازجمله نیازمندی‌های مهم سریال‌های رسانه ملی است که علاوه بر جذابیت بصری برای مخاطب، امکان طرح قصه‌های متنوع‌تری را به سازندگان سریال‌ها می‌دهد؛ گرچه تا حدی باعث گران‌تر شدن تولید نیز می‌شود. ناگفته نماند این نکته را سیمافیلم و همچنین گروه‌های فیلم و سریال در سال‌های اخیر درک و شرایط تولید خارج از تهران و استفاده از لوکیشن‌های خارجی را برای شماری از مجموعه‌های تولیدی فراهم کرده‌اند. افرا نیز در ادامه این رویکرد تولید شده است.